
Informatie behandeling met donorsperma

Medisch Centrum Kinderwens

Wie komt in aanmerking voor behandeling met donorsperma?

Behandeling met donorsperma is bedoeld voor vrouwen met kinderwens die geen mannelijke partner hebben of wiens mannelijke partner geen geschikt sperma heeft.

Welke donor?

Binnen het Medisch Centrum Kinderwens wordt gewerkt met 3 verschillende soorten donoren. U kunt gebruik maken van sperma van een eigen donor (bijvoorbeeld een niet verwant familielid of vriend). Daarnaast kunt u zelf een donor selecteren van één van de twee donorbanken waar onze kliniek mee werkt: ESB en CRYOS uit Denemarken. Tot slot kunt u kiezen voor een donor van onze eigen spermabank. Belangrijke zaken zoals kosten, wachtlijst en traceerbaarheid van de donor kunnen een rol spelen bij het maken van uw keuze. Hieronder vindt u meer informatie over elke mogelijkheid. U kunt een en ander uiteraard bespreken met uw behandelaar of met onze medisch maatschappelijk werker.

Screening van de donoren

Er is een aantal voorwaarden waar donoren aan moeten voldoen. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in de Europese en Nederlandse richtlijnen en gelden dus voor onze kliniekdonoren, maar ook voor de donoren van de commerciële buitenlandse spermabanken:

Een donor is niet jonger dan 18 jaar en niet ouder dan 45 jaar. Deze maximale leeftijd voor nieuwe donoren is in 2018 aangepast. Voordien was de maximale leeftijd waarop een donor zich kon aanmelden 49 jaar. In het algemeen geldt dat de donor - op het moment dat zijn sperma gebruikt wordt voor een 1^e en een eventuele 2^e zwangerschap- ouder zal zijn. Een donor is lichamelijk en geestelijk gezond. In de familie komen geen ernstige erfelijke afwijkingen voor (tot en met de 3^e graad). De donor (van onze eigen spermabank) gaat akkoord met de registratie van zijn persoonsgegevens bij de Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting.

Actieve donoren worden volgens geldende Nederlandse richtlijnen regelmatig gescreend op de volgende SOA's: Hepatitis B en C , HIV, Lues, HTLV I en II (op indicatie) , Chlamydia en Gonorrhoe.

Anonimiteit van de donor

Donatie van sperma mag niet meer anoniem plaatsvinden. Dit is sinds 2004 wettelijk vastgelegd in de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting. Alle spermabanken zijn verplicht de gegevens, van behandelingen waarin met behulp van een donor een zwangerschap is ontstaan, te registreren in een databank binnen het ministerie van VWS. De Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting (SDKB) beheert deze gegevens welke gedurende 80 jaar worden bewaard.

De SDKB verstrekt op verzoek fysieke en sociale kenmerken van de donor (zoals o.a. haarkleur, oogkleur, beroep en opleiding) aan de ouders na de geboorte van het kind. Vanaf 12-jarige leeftijd kunnen deze gegevens verstrekt worden aan het donorkind, mits er toestemming is van de ouders. Vanaf 16 jaar kan het kind persoonsidentificerende gegevens opvragen van de donor, zonder toestemming van de ouders. De donor heeft wettelijk wel nog een mogelijkheid - indien *zwaarwegende belangen van de donor meebrengen dat verstrekking niet behoort plaats te vinden* - alsnog de vrijgave van persoons identificerende gegevens te blokkeren. Dit kan onder andere ook het geval zijn indien de donor in de tussentijd is overleden.

Indien een kind een ontmoeting wenst wordt de donor daarvan op de hoogte gebracht. Deze ontmoeting wordt begeleid door het FIOM (www.fiom.nl). De donor heeft geen rechten of (financiële) verplichtingen t.o.v. het kind. Ook kan het kind of kunnen de ouders geen rechten laten gelden ten opzichte van de donor. Meer informatie over de wet donorgegevens en uitvoering daarvan vindt u op website van de SDKB: www.donorgegevens.nl.

Kosten donorsperma

Alle kosten die door u worden gemaakt met betrekking tot het donorsperma worden niet vergoed door uw ziektekostenverzekeraar. Onderzoek in het kader van uw kinderwens en de behandelingen worden vooralsnog uit de basisverzekering vergoed.

Gebruik sperma van een eigen donor

Indien u gebruik wilt maken van een bekende eigen donor verwijzen we u en uw donor naar de informatiefolder 'Informatie voor vrouwen met eigen spermadonor' en 'Spermaopslag bij bekend donerschap'.

In onze kliniek wordt alleen gebruik gemaakt van ontdooid donorsperma. Gebruik van vers donorsperma is vanwege infectierisico niet toegestaan.

De donor maakt een afspraak voor een intakegesprek bij één van de artsen en bij de medisch maatschappelijk werker. Na deze gesprekken vindt een bloedafname plaats en wordt desgewenst een eerste spermamonster ingevroren.

Pas als alle uitslagen bekend en in orde zijn, is het opgeslagen sperma beschikbaar voor gebruik. Dit duurt normaal gesproken 6 maanden of indien een sneltest is ingezet ongeveer 3 weken gerekend vanaf de laatste bloedafname.

De aard van de behandeling is afhankelijk van de kwaliteit van het opgeslagen sperma. Meestal kan IUI (inseminatie) plaatsvinden, soms is alleen ICSI (een vorm van reageerbuisbevruchting) mogelijk. Meer informatie over deze behandelingen vindt u in de desbetreffende folders.

Wegens de privacy worden alle gegevens en uitslagen van de donor alleen met hem besproken. Wel wordt, na iedere donatie door de behandelend arts met u besproken hoeveel rietjes verkregen zijn en voor welke behandeling deze geschikt zijn. Pas als er voldoende rietjes zijn zal de laatste bloedafname bij de donor worden ingepland.

De kosten die de medische keuring van een donor en het invriezen van het sperma met zich meebrengen vindt u in de prijslijst op onze website. De factuur wordt verstuurd aan de ontvangster. Indien het sperma langer dan een jaar bewaard moet worden, worden daarvoor jaarlijks kosten in rekening gebracht.

Wij raden u aan samen met de donor afspraken in een juridische overeenkomst vast te leggen. Hiervoor kunt u zich wenden tot een notaris of advocaat. In de kliniek kunt u gegevens krijgen van gespecialiseerde juristen op dit gebied.

Gebruik sperma van ESB/CRYOS

Indien u gebruik wilt maken van een donor van bovengenoemde commerciële spermabanken verwijzen we u naar de desbetreffende informatiefolders.

U selecteert zelf de donor op de website van de spermabank. In Nederland is alleen een behandeling toegestaan met sperma van bekende donoren. U mag dus geen anonieme donor selecteren.

Voorafgaand aan uw behandeltraject zullen enkele onderzoeken plaatsvinden. Pas nadat de uitslagen bekend zijn en door uw behandelaar met u besproken zijn kunt u donorsperma gaan bestellen. Er wordt tijdens een behandeling meestal 1 rietje donorsperma gebruikt. Meestal kan IUI (inseminatie) plaatsvinden, soms is alleen IVF (een vorm van reageerbuisbevruchting) mogelijk. Meer informatie over deze behandelingen vindt u in de desbetreffende folders.

Nadat u rietjes heeft aangekocht zullen ze worden verzonden naar onze kliniek. Bij aankomst van het donorsperma in de kliniek hebben de analisten in het laboratorium tijd nodig om de zending administratief te verwerken en aan de wensmoeder te koppelen. Het sperma dient dan ook 2 weken vóór het starten van een behandelcyclus in de kliniek aanwezig te zijn.

Behalve de tijd die bovengenoemde stappen nemen is er geen wachttijd voor een behandeling met deze donoren.

Gebruik sperma van een Kliniekdonor MCK

Indien u gebruik wilt maken van een donor van onze eigen kliniek wordt de donor voor u geselecteerd door een analist die de spermabank beheert. Bij de selectie wordt gekeken naar etniciteit, huidskleur, kleur haar en ogen, lichaamsbouw en lengte van u, uw eventuele partner en de donor. Bovengenoemde kenmerken van de donor worden door uw behandelaar met u besproken. U kunt dan beslissen of u akkoord gaat met het zogenaamde donorvoorstel.

Een donor van onze kliniek is een (op het moment van de donaties) in Nederland wonende man. Deze man kan ook van niet Nederlandse afkomst zijn. Het is ook niet gegarandeerd dat donoren altijd in Nederland zullen blijven wonen.

Helaas is er voor behandeling met sperma van een kliniekdonor een (lange) wachtlijst. Tijdens het intakegesprek plaatst uw behandelaar u desgewenst op de startlijst. Dit geeft een grove indicatie van het moment dat u aan de beurt zal zijn. Door onvoorziene omstandigheden kan de wachttijd veranderen.

Om de wachtlijst te beperken worden maximaal 12 rietjes (pogingen) per doorgaande zwangerschap uitgegeven. Tot 2018 was er daarnaast een maximum van 2 kinderen per gezin. Vanaf 2018 wordt dit maximum niet meer gehanteerd. Een donor wordt per 2018 gebruikt voor maximaal 12 gezinnen.

In de meeste gevallen zal de behandeling bestaan uit IUI (inseminatie) in de natuurlijke cyclus. Voor meer informatie over deze behandeling verwijzen wij u naar de folder 'Informatie over IUI'. Afhankelijk van de situatie kan IVF de beste optie zijn om tot een zwangerschap te komen. Dit kan afhankelijk zijn van uw leeftijd, eventueel eerdere behandeltrajecten of bij problemen met de eileiders.

Indien u na niet succesvolle IUI-pogingen een IVF-behandeling nodig heeft zal uw behandelaar met u bespreken wat de volgende stap zal zijn afhankelijk van de voorraad en de kwaliteit van het sperma van uw donor.

Donoren 'on hold'

Iedereen heeft een risico op een kind met een aangeboren afwijking. Dat risico is ongeveer 3-5%. Ondanks dat donoren worden gekeurd en gescreend op erfelijke afwijkingen in de familie kunnen ook nakomelingen van donoren een aangeboren afwijking hebben. Op het moment dat bij onze kliniek wordt gemeld dat er een kind is geboren met een aangeboren afwijking na behandeling met donorsperma gaat de donor 'on hold'. Dat betekent dat alle (lopende) behandelingen waarbij die donor wordt gebruikt worden stopgezet. Er wordt dan eerst nader onderzoek gedaan en overleg gepleegd met een klinisch geneticus om uit te zoeken of het een erfelijke aandoening betreft. Pas als duidelijk is dat er geen sprake is van een erfelijke afwijking worden de behandelingen voortgezet. Indien er wel sprake is van een erfelijke afwijking zal, indien mogelijk, een nieuwe donor worden geselecteerd.

Dit betekent helaas soms een vertraging van weken tot maanden in uw behandeltraject. Wij vragen uw begrip hiervoor.

Uitkomst zwangerschap

De kans op een zwangerschap na behandelingen met donorsperma is moeilijk te voorspellen. Deze kans hangt namelijk af van veel verschillende factoren. De leeftijd van de vrouw is heel belangrijk, maar ook de medische voorgeschiedenis. Gemiddeld wordt 60-70 % van de vrouwen, behandeld met donorsperma, uiteindelijk zwanger.

We zullen er alles aan doen om uw behandeling succesvol te laten verlopen. Indien u zwanger wordt van een behandeling met donorsperma vragen wij u ons op de hoogte te houden van het verloop van uw zwangerschap. Bij een doorgaande zwangerschap (ten minste 12 weken) melden wij de zwangerschap aan bij de stichting donorgegevens. Bij geboorte wordt dit ook gemeld, wij zijn dit wettelijk verplicht. Indien er onverhoopt afwijkingen worden geconstateerd bij uw kind vernemen wij dat om bovengenoemde redenen graag zo spoedig mogelijk.

Deze informatie is bedoeld voor vrouwen die een behandeling met donorsperma in het MC Kinderwens overwegen. Deze informatie is -samen met de informatie verteld door arts en/of verpleegkundige- bedoeld om u een zorgvuldige keus te kunnen laten maken. Wijzigingen voorbehouden. Heeft u op- of aanmerkingen over deze informatie: laat het ons weten: info@mckinderwens.nl.